

ניקיון חופים

מערך שיעור

מי זו צלול?

"צלול" היא עמותת סביבתית הפועלת למעלה מ-20 שנה למען הנחלים והים של ישראל. העמותה הוקמה כחלק מהמאבק בכלובי הדגים במפרץ אילת, שפגעו באלמוגים הנדירים שבמקום. המאבק הסתיים בניצחון והכלובים הוצאו מהים.

בין הישגיה של צלול במהלך השנים: סגירת מכל האמוניה המסוכן במפרץ חיפה, הפסקת הזרמת בוצת השפד"ן לים (בוצה- שאריות השפכים הכוללת בעיקר חיידקים ומתכות כבדות), הפסקת הזרמת ביוב בשורה ארוכה של נחלים – קישון, נעמן, ירקון, לכיש, ירדן דרומי, קדרון ועוד. כיום פועלת "צלול" לצמצום הנזק של קידוחי הגז והנפט, למען הנחלים, להגנת אלמוגי מפרץ אילת ועוד ועוד.

למה חשוב לנקות חופים?

מעבר לעובדה שלא נעים לשהות בחוף מלוכלך, הפסולת, ובעיקר הפלסטיק החד פעמי שאנחנו משאירים על החופים, גורמים לנזקים עצומים לסביבה הימית. כל שקית, בקבוק, עטיפה של חטיף או סיגריה, ישארו איתנו עוד מאות שנים.

מה כל כך גרוע בפלסטיק?

הפלסטיק הוא תוצר לוואי של תעשיית הנפט, שהשימוש בו היא אחת הסיבות המרכזיות למשבר האקלים. בהשפעת השמש, החום והגלים הפלסטיק מתפורר למיקרו פלסטיק ולננו פלסטיק – פיסות פלסטיק זעירות שאוכלים הדגים, ושאר יצורים ימיים, פוגעים בבריאותם, ובסופו של דבר יגיעו גם לגופינו. פלסטיק החודר לגופינו הוא רעל מסוכן הגורם לסרטן, פגיעה במערכת החיסונית, בפוריות ובעוברים. פלסטיק חד פעמי נמצא בדם, בריאות ובחלב של אמהות. על כל פיסה של פלסטיק השטה ביום נדבקים יצורים ימיים הפולשים לטריטוריות חדשות, משתלטים עליהן וגורמים לפגיעה קשה במינים המקומיים – לכן חשוב כל כך לא להשאיר פלסטיק על החופים.

אבל הפלסטיק יתכלה בסוף, אז מה הבעיה עם זה?

הפלסטיק לא יתכלה לעולם. הוא עשוי משרשראות ארוכות של פחמן ומאחר ולפלסטיק אין אויבים בטבע הוא ישאר איתנו עוד מאות ואלפי שנים.

מה הפיתרון?

לצמצם את השימוש בפלסטיק ובעיקר בפלסטיק חד פעמי, ולא להביא אותו לים ולפיקניקים בשטחים הפתוחים. במקום להביא פלסטיק חד פעמי צריך להביא כלים רב פעמיים – כוסות, בקבוקים, כלי איחסון ועוד. מחקר פסולת שערכה "צלול" בחופי הרצליה מצא כמויות אדירות של כוסות חד פעמיות – לפעמים "שרוולים שלמים" שאנשים מביאים לים ומשליכים לפח ללא שימוש. לא חבל?

אבל אני זורק את הפלסטיק לפח!

גם אם זורקים את הפלסטיק לפח הוא עלול להגיע למי הים וזאת כי הרשויות לא תמיד מנקות את החופים. בעלי חיים וצפורים הופכים את הפחים או קורעים את השקיות ומשם הדרך למי הים קצרה ביותר. 80% מפסולת הפלסטיק בחופים מקורה בציבור שהשאיר לכלוך על החופים.

מה עוד אנחנו יכולים לעשות?

1. לא להשתמש בכלים חד פעמיים.
2. לעבור לבקבוק מים רב פעמי.
3. להגיד "לא" לקשיות שתייה.
4. להביא אוכל לבית הספר בקופסה ולא בשקית.
5. ללכת לקניות עם סל.
6. להפסיק לנפח בלונים – זה מיותר.
7. לעטוף מתנות בעטיפות נייר.
8. כשמזמינים אוכל ממסעדה – לבקש ללא חד פעמי.
9. לא להשאיר פלסטיק על החוף – גם לא בפח.
10. להפיץ לכל שאתם מכירים

מהם סוגי הכלכלוך המרכזיים בהם תתקלו ומה לעשות איתם?

שקיות, כוסות, בקבוקים, פקקים, קשתיות שתייה, עטיפות, רשתות קרועות, חוטי דיג, בלדי סיגריות, צעצועי ילדים, בגדים, נעליים, מוצצים ועוד ועוד. את כולם יש להכניס לשקית ולמלא לא עד הסוף - שלא תקרע מכובד המשקל. את השקיות נרכז במקום אחד כדי שהרשות המקומית תאסוף אותן.

חידון

ממה עשוי הפלסטיק?

משורשים של עץ הפלסטוקן

מנפט

מערבוב של מלט וחומץ

תרכובת של פלסטוקן, מימן וחנקן

האם אפשר למחזר פלסטיק?

בוודאי, אפשר למחזר 100% מהפלסטיק

אי אפשר למחזר פלסטיק

אפשר למחזר רק חלק מהסוגים וגם אז המוצרים נחותים

המחזור יקר ולא משתלם

מספר הכלים החד פעמיים שהישראלים צורכים בשנה?

5 מיליון

20 מיליון

2 מיליארד

13 מיליארד

כמות הכלים החד פעמיים בכל אחד מאיתנו משמש בשנה בממוצע?

74

171

539

654

מה המוצר שהישראלים מביאים הכי הרבה לים?

שקיות פלסטיק

ברווזי פלסטיק

כוסות חד פעמיות

מגבונים

מהו חוק הפיקדון?

חוק שמחייב כל אדם לחסוך לעתיד

פיקדון למקרה שחונים באין חנייה

מוטל על בקבוקי משקה ומוחזר על החזרתם לחנות

מוטל על מי שמפקיד יותר מצ'ק אחד בחשבון הבנק